श्रीगणेशाय नमः॥ हरिः ॐ॥ अथ रुद्रपूजाविधि लिख्यते॥ तत्र
कर्त्ता स्नातः कृतनित्यक्रियः शुचिरेवाग्रे प्राङ्मुखः उदङ्मुखो वाए
आसनोपरि उपविश्याचम्य॥ ॐ पृथिवीत्यासनमन्त्रस्य मेरु
पृष्ठ ऋषिः सुतलं छन्दो कूर्मो देवता आसनस्थापने विनियोगः
॥ पृथ्वि त्वया धृता लोका देवी त्वं विष्णुना धृता॥ त्वं च धारय मां नि
त्यं पवित्रं कुरु चासनं॥ इति मन्त्रेण आसनं शोधयित्वा॥ शन्नो
देवी रभिष्टय आपो भवन्तु पीतये॥ शंय्योरभिस्रवन्तु नः॥ ई

श्रीगणेशाय नमः ॥ तिथिश्च द्विगुणी कृत्य पञ्चतत्राणि यो
जयेत् ॥ सप्तभिश्च हरेर्भागे शिववासमुदाहरेत् ॥ एके कैला
सवासि च द्वितीये गौरिसन्निधौ ॥ तृतीये वृषभारूढं स
भायां च चतुर्थकम् ॥ पञ्चमे भोजने चैव रसे क्रीडामय
स्तथा ॥ श्मशाने सप्तमे प्रोक्तं शिववासफलं तथा ॥
कैलाशे वसते सौख्यं गौर्यं तु सुखसंपदः ॥ वृषभे च श्रियः
प्राप्ति सभायां तापकारिणी ॥ भोजने भोजनं चैव क्री
डायां ज्ञाननाशिनी ॥ श्मशाने मृत्युमाप्नोति शिववासफलं ॥

सु: मेसूर्य्यस्याशिशुञ्चविप्रामातिभीरिहन्ति ॥६॥ चित्रदे
२६ वानामुदगादनीकञ्चक्षुर्म्मित्रस्यवरुणास्याग्नेः ॥८
आप्राद्यावापृथिवीअन्तरिक्षꣳसूर्य्यऽआत्माज
गतस्तस्थुषश्च ॥ आनऽइडाभिर्विदथेसुशस्तिवि
श्वानरःसवितादेवऽएतु अपियथायुवानोमत्स
थानोविश्वञ्जगदभिपित्वेमनीषाः ॥९॥ यदद्य
कच्चवृत्रहन्नुदगाऽअभिसूर्य्यसर्व्वन्तदिन्द्रतेव

एम:
२६

सामुरस्यपत्नअनोंमत्रु॥त्वंवरुणापश्यसि॥दैव्यावध्
र्यूऽआगतंरथेनसूर्यत्वचा॥मध्वायज्ञंसमंजा
थेतम्प्रत्नथापूर्वथायंवेनश्चिव्रदेवानाम्॥४॥त
म्प्रत्नथापूर्वथेमथाज्येष्ठतातिम्बर्हिषदंस्वर्वि
दम्॥प्रतीवीनंवृजनन्दोहसेधुनिमाशुअयन्त
मनुयासुवर्द्धसे॥५॥अयंवेनश्चोदयत्पृश्निगर्भा
ज्योतिर्जरायूरजसोविमाने॥इममपांसङ्

सू: दन्तु॥१६॥मर्म्माणितेवर्म्मणाछादयामिसोमस्त्वारा
२५ जामृतेनानुवस्ताम्॥उरोर्वरीयोवरुणस्तेकृणोतु
जयन्तन्त्वानुदेवामदन्तु॥१७॥ॐ कववायहृ॥विभ्रा
ड्हत्पीवतुसोम्यम्माद्वायुर्दधद्यज्ञपतावविह्रुतम्
॥वातजूतोयोऽअभिरक्षतित्मनाप्रजाःपुपोषपुरु
धाविराजति॥१॥उदुत्यञ्जातवेदसन्देवंवहन्ति
केतवः॥दृशेविश्वायसूर्य्यम्॥येनापावकचक्ष राम:
२५

च्छामित्रान्प्रपद्यस्वमामीषांकंचनोच्छिषः ॥१३॥ प्रेताज
यतानरइन्द्रोवःशर्मयच्छतु ॥ उग्रावःसन्तुबाहवोम
नाधृष्यायथासथ ॥१४॥ असौयासेनामरुतःपरे
षामभ्येतिनऽओजसास्पर्द्धमाना ॥ ताङ्गूहततमसा
पव्रतेनयथामीऽअन्योऽअन्यन्नजानन् ॥१५॥ यत्र
बाणाःसम्पतन्तिकुमाराविशिखाऽइव ॥ तन्नऽइन्द्रो
बृहस्पतिरदितिःशर्मयच्छतुविश्वाहाशर्मय

ऋ नां उद्रथानां जयतां यन्तु घोषाः ॥१०॥ अस्माकमि
२४ न्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु ॥
अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्माँ उ देवा अवता
हवेषु ॥११॥ अमीषां चित्तं प्रतिलोभयन्ती गृ
हाणाङ्गान्यप्वे परेहि ॥ अभि प्रेहि निर्दह हृत्सु
शोकैरन्धेनामित्रास्तमसा सचन्ताम् ॥१२॥
अवसृष्टा परापत शरव्ये ब्रह्मसंशिते ॥ ग ऋमः
२४

ईद्रऽआसान्नेताबृहस्पतिर्द्दक्षिणायज्ञःपुरऽएतुसो
मः॥देवसेनानामभिभञ्जतीनाञ्जयन्तीनाम्मरु
तोयंत्वग्रम्॥८॥इंद्रस्यवृष्णोवरुणस्यराज्ञऽआ
दित्यानाम्मरुताꣳशर्द्धउग्रम्॥महामनसा
म्भुवनच्यवानाङ्घोषोदेवानाञ्जयतामुदस्थात्
॥९॥उद्धर्षयमघवन्नायुधान्युत्सत्वनाम्मा
मकानाम्मनाꣳसि॥उद्वृत्रहन्वाजिनांवाजि

ऋ॰ हस्वान्वाजिसहमानः उग्रः अभीवीरो ऽअभिसत्वास
२३ होजाजैत्रमिन्द्ररथमातिष्ठ गोवित् ॥५॥ गोत्रभि
दंगोविदंवज्रबाहुंजयन्तमज्मप्रमृणन्तमोजसा
॥इमंसजाताऽअनुवीरयध्वमिन्द्रंसखायोऽ
अनुसंरभध्वम् ॥६॥ अभिगोत्राणिसहसागा
हमानोदयोवीरःशतमन्युरिन्द्रः दुश्च्यवनःप
तनाषाडयुध्योस्माकंसेनाऽअवतुप्रयत्सु ॥७ एप्रः
२२

णप्रच्यावनेनधृष्णुना॥ तदिन्द्रेणजयततत्सहध्वंयु
धोनरइषुहस्तेनवृष्णा॥ २॥ सःइषुहस्तैःसनि
षङ्गिभिर्वशीसंस्रष्टासयुधइन्द्रोगणेन॥ संसृ
ष्टजित्सोमपाबाहुशर्ध्युग्रधन्वाप्रतिहिताभिरस्ता
ता॥ ३॥ बृहस्पतेपरीदीयारथेनरक्षोहामित्रांअपबाध
मानः॥ प्रभञ्जन्सेनाःप्रमृणोयुधाजयन्नस्माकमेध्य
वितारथानाम्॥ ४॥ बलविज्ञायस्थवीरःप्रवीरःस

हे.
२२

विघ्रांतस्यदेवाऽसमच्युते ॥५॥ श्रीश्चतेलक्ष्मीश्चपत्न्या
वहोरात्रेपार्श्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनौव्यात्तम् ॥ इ
ष्णन्निषाणामुम्मइषाणसर्व्वलोकम्मइषाण ॥
६ ॥ ॐ श्रीस्वायेवौषट् ॥ ॐ आशुःशिशानोवृषभोन
भीमोघनाघनःक्षोभणश्चर्षणीनाम् ॥ सङ्क्रन्द
नोनिमिषऽएकवीरःशतंसेनाऽअजयत्साकमि
न्द्रः ॥१॥ सङ्क्रन्दनेनानिमिषेणजिष्णुनायुत्कारे

राम:
२२

मसः परस्तात् ॥ तमेव विदित्वाति मृत्युमेति नान्यः पन्
था विद्यतेयनाय ॥ २ ॥ प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्त
रजायमानो बहुधा विजायते ॥ तस्य योनिम्परिपश्य
न्ति धीरास्तस्मिन्ह तस्थुर्भुवनानि विश्वा ॥ ३ ॥ यो
देवेभ्यऽआतपति यो देवानाम्पुरोहितः ॥ पूर्वो यो दे
वेभ्यो जातो नमो रुचाय ब्राह्मये ॥ ४ ॥ रुचम्ब्राह्मञ्ज
नयन्तो देवाऽअग्रे तदब्रुवन् ॥ यस्त्वैवम्ब्राह्मणो

रु: परिधिःसप्तसमिधःकृताः॥देवायद्यज्ञंतन्वानाऽअबध्नन्पु
२१ रुषंपशुम्॥१५॥यज्ञेनयज्ञमयजंतदेवास्तानिधर्मा
णिप्रथमान्यासन्॥तेहनाकंमहिमानःसचंतय
त्रपूर्वेसाध्याःसंतिदेवाः॥ॐश्रीरसेस्वाहा॥अद्भ्यःसं
भृतःपृथिव्यैरसाच्चविश्वकर्मणःसमवर्त्तताग्रे
॥तस्यत्वष्टाविदधद्रूपमेतितन्मर्त्यस्यदेवत्वमाजा
नमग्रे॥वेदाहमेतंपुरुषंमहान्तमादित्यवर्णंत गणः
२१

॥ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यां शूद्रो अजायत॥११॥च
द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत॥ श्रोत्राद्वा
युश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत॥१२॥ नाभ्या आसी
दन्तरिक्षँ शीर्ष्णो द्यौः समवर्त्तत॥ पद्भ्यां भूमिर्दि
शः श्रोत्रात्तथा लोकाँ अकल्पयन्॥१३॥ यत्पुरु
षेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत॥ वसन्तोस्यासीदाज्य
ङ्ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः॥१४॥ सप्तास्यासन्परिध

५ मानि जज्ञिरे ॥ छंदाॐसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजाय
१० त ॥७॥ तस्मादश्वाः अजायत ये के चोभयादतः ॥ गावो
ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माः ज्जाता अजावयः ॥८॥ तं यज्ञम्ब
र्हिषि प्रौक्षन् पुरुषं जातमग्रतः ॥ तेन देवा अयजं
त साध्याः ऋषयश्च ये ॥९॥ यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्य
कल्पयन् ॥ मुखं किमस्यासीत् किं बाहू किमूरू पादा
उच्येते ॥१०॥ ब्राह्मणोस्य मुखमासीद्बाहू राजन्यः कृतः रामः

२०

तोज्यायाँश्च पूरुषः ॥ पादोस्य विश्वाभूतानि त्रिपादस्याम
तं दिवि ॥३॥ त्रिपादूर्ध्वः उदैत्पुरुषः पादोस्येहाभवत्पु
नः ॥ ततो विष्वङ्व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥४॥ त
तो विराडजायत विराजो अधिपूरुषः ॥ स जातो अत्य
रिच्यत पश्चाद्भूमिमथोपुरः ॥५॥ तस्माद्यज्ञात्सर्व
हुतः संभृतं पृषदाज्यम् ॥ पशूंस्तांश्चक्रे वायव्यान्आ
रण्यान्ग्राम्याश्चये ॥६॥ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत ऋचः सा

रु: मनःशिवसङ्कल्पमस्तु॥८॥सुषारथिरश्वानिवयन्म
१९ नुष्यान्नेनीयतेभीशुभिर्वाजिनःइवहृत्प्रतिष्ठंयद
जिरंअविष्ठंतन्मेमनःशिवसङ्कल्पमस्तु॥१०॥ॐहर
यायनमः॥सहस्रशीर्षापुरुषःसहस्राक्षःसहस्रपा
त्॥सभूमिꣳसर्वतस्पृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम्॥१॥पु
रुषएवेदꣳसर्वंयद्भूतंयच्चभाव्यम्॥उतामृतत्वस्ये
शानोयदन्नेनातिरोहति॥२॥एतावानस्यमहिमा रा.प्र:
१९

जानान्तन्मेमनःशिवसङ्कल्पमस्तु॥२॥यत्प्रज्ञानमुतचेतो
धृतिश्चयज्ज्योतिरन्तरमृतम्प्रजासु॥यस्मान्नऋतेकिं
मनः४ चनकर्मक्रियतेतन्मेशिवसङ्कल्पमस्तु॥येनेदम्भूतं
भुवनम्भविष्यत्परिगृहीतममृतेनसर्वम्॥येन
यज्ञस्तायतेसप्तहोतातन्मेमनःशिवसङ्कल्पमस्तु॥य
स्मिन्नृचःसामयजूंषियस्मिन्प्रतिष्ठितारथना
भाविवाराः॥यस्मिंश्चित्तंसर्वमोतम्प्रजानान्तन्मे

दैव्याः॥ पूर्वेषाम्पन्थामनुदृश्यधीराः अन्वालेभिरे रथ्यो
नरश्मीन्॥३॥ द्विपदाया श्चतुष्पदा स्त्रिपदाया श्च
षट्पदाः॥ विछन्दायाश्चसछन्दाः सूचीभिः शम्यन्तुत्वा
॥४॥ यज्जाग्रतोदूरमुदैतिदैवन्तदुसुप्तस्यतथैवै
ति॥ दूरङ्गमञ्ज्योतिषाञ्ज्योतिरेकन्तन्मेमनःशिव
संकल्पमस्तु॥५॥ येनकर्माण्यपसोमनीषिणो
यज्ञेकृण्वन्तिविदथेषुधीराः॥ यदपूर्वंयक्षमन्तःप्र

हरिः ॐ ॥ गणानां त्वा गणपतिं हवामहे प्रियाणां त्वा
प्रियपतिं हवामहे निधीनां त्वा निधीपतिं हवा
महे वसो मम ॥ आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि ग
र्भधम् ॥ १ ॥ गायत्री त्रिष्टुप् जगत्यनुष्टुप् पङ्क्त्या सह ॥
बृहत्युष्णिहा ककुप्सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥ २ ॥ सह
स्तोमाः सह छन्दस आवृतः सह प्रमाऽऋषयः सप्त

रुद्र
१७

शंहिमवत्पांडुरप्रभो॥प्रोत्सारयासुदुरितंवामरामर
वेलभा॥अथदर्पणं॥दर्शनेनत्वमादर्शनूनंमङ्ल
दायकम्॥शौर्यसौभाग्यसत्कीर्तिनिर्मलज्ञानदो
भव॥अथनमस्कारः॥तस्मैनमःकारणकारणाय
दीप्तोज्वलज्वालितपिङ्गललोचनाय॥नागेन्द्रहा
रकृतकुण्डलभूषणायब्रह्मेन्द्रविष्णुवरदायनमः राम:
शिवाय॥अथरुद्रप्रारम्भः॥श्रीगणेशायनमः॥ॐ १७

पत्तिस्र

निजन्मनि ॥ अथ द्रव्यं ॥ हिरण्यगर्भगर्भस्थं हेमबीजं वि
भावसो ॥ अनन्तपुण्यफलदमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥ अ
थ रोप्यकांचनं ॥ विल्वाभरोप्यधन्तूरपुष्पं ॥ अथ सुगंधि
द्रव्यं ॥ इहलोकैं गतोस्मि परमां गतिं ॥ गृहाण त्वं सुमा
कान्त सुगंधिद्रव्यमुत्तमम् ॥ अथ नीराजनं ॥ आज्यंच
वर्त्तिसंयुक्तं वह्निनायोदितं मया ॥ दीपं गृहाण देवेश
मम तेजः प्रदो भव ॥ अथ चामरं ॥ शशांककरसंका

रु.पू.
१६

धीः पितरं मोत मातरं मा नः प्रियास्तन्वो रुद्र रीरिषः ॥
मानस्तोके तनये मा नः आयुषी मा नो गोषु मा नो अश्वे
षुरीरिषः ॥ मा नो वीरान्रुद्र भामिनो वधीर्हविष्मन्तः स
दमित्त्वा हवामहे ॥ अथ ताम्बूलं ॥ कर्पूरैलालवंगा
दिपूंगीफलसमन्वितम् ॥ ताम्बूलं कल्पितं मया
गृहाण गिरिजापते ॥ अथ फलं ॥ इदं फलं मया देव स्था
पितं पुरतस्तव ॥ तेन मे सफलावाप्तिर्भवेज्जन्म

दनं घृतापूपपायसादिसमन्वितं ॥ नैवेद्यं विविधं दत्तं
भक्त्या मे प्रतिगृह्लताम् ॥ नमस्ते नमस्तः आयुधाया
नाततायधन्वने ॥ उभाभ्यामुत ते नमो नमो बाहुभ्या
न्तव धन्वने ॥ अथ पुनराचमनीयं ॥ गंगा च यमुना
चैव नर्मदा च सरस्वती ॥ ताभ्यो जलं मयानीतं पु
नराचमनीयकम् ॥ मा नः मा नो महान्तमुत मा नो
अर्भकम्मा नः उक्षन्तमुत मा न उक्षितं मा नो

रु.पू
१५

शिष्टंपरमंसर्वौषधिविजृम्भितं॥ गृहाणपरमेशानम
मज्ञानार्थमेववः॥ परितेधन्वनोहेतिरस्मान्वृणक्तुवि
श्वतः॥ अथोयऽइषुधिस्तवारे अस्मिन्निधेहितं॥
अथदीपं॥ दीपंचपरमेशांभो घृतप्रज्वालितंमया
॥दत्तंगृहाणदेवेशममज्ञानंप्रदोभव॥ अवतत्य
धनुष्ट्वंसहस्राक्षःसतेषुधे॥ निशीर्यशल्याना
मुखाशिवोनःसुमनाभव॥ अथनैवेद्यं॥ शाल्यो एमः

लतीचम्पकादिनीयुथिकाबहुलानिच॥ विल्व
पत्राणिपूजार्थंस्वीकुरुत्वमुमापते॥ यातेहेतिर्मी
ढुष्टमहस्तेबभूवतेधनुः॥ तयास्मान्विश्वतस्त्वम
यक्ष्मयापरिभुज॥ अथाक्षता॥ श्वेतान्कुंकुमसं
युक्तानुक्तमाञ्शालितण्डुलान्॥ अर्पयिष्यामि
देवेशपात्रमर्थंप्रतिगृह्यताम्॥ अथधूपं॥ धूपंवि

रु॰पू॰
१४

वीतं सौवर्णं मयादत्तं वज्राङ्कुरः॥ गृहाण परयातुष्ट्यातु
ष्टिं मे कुरु सर्वतः॥ प्रमुञ्च धन्वनस्त्वमुभयोरार्क्न्यो
र्ज्याम्॥ याश्च तेऽहस्त इषवः परा ता भगवो वप॥ अ
थ चन्दनं॥ सुगंधि चन्दनं देव मयादत्तं नव प्रभो॥
भक्त्या परमयादत्तं गृहाण गंधमुत्तमम्॥ विज्यन्ध
नुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाँ उत। अनेशन्नस्य या
इषवः आभुरस्य निषङ्गधीः॥ अथ पुष्पं॥ मा

राम:
१४

तं ॥ ग्रहाणत्वमुमाकान्तस्नानार्थं श्रद्धयाजलं ॥ असौ
योवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः ॥ उतैनंगोपाऽअ
दृश्रन्नदृश्रन्नुदहार्यः स दृष्टो मृडयातिनः ॥ अथ व
स्त्रं ॥ एतद्वासोमयादत्तं सोत्तरीयं सुशोभनं ॥ ग्रहा
णत्वं सुरश्रेष्ठ ममसवाधुःप्रदोभव ॥ नमोस्तु नील
ग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे ॥ अथोयेऽअस्यस
त्वानोहंतेभ्योकरन्नमः ॥ अथयज्ञोपवीतं ॥ यज्ञो

ह·पू·
१३

हाणं श्रद्धयादत्तं शुप्रशान्तोपद्रोमव ॥ अपांपतिर समुद्र
यज्ञाऽ सूर्येस्त्रऽ समाहितं ॥ अपांपतिर सर्वपयोरस
संवेगस्नात्वा पुत्र मम्मपयाम गरहितो सिन्धाय त्वा
जुष्ट गस्नात्वा प्येषतेयो निरी च्छाय त्वा जुष्ट तमम् ॥
शुद्धोदकेन ॥ आपोऽ अस्मान् ॥ वन्दनाक्षतपुष्पं
शुद्धोदकस्नानं ॥ कावेरी नर्मदा वेण्णा तुंगभद्रा स
रस्वति ॥ गंगा च यमुना चैव ताभ्यः स्नानार्थमाहृ तम्:

१३

वत्व॥गहाणाइंभोमेभक्त्याममशान्तिप्रदोभव॥मधु
वाताऋतायतेमधुक्षरन्तिसिन्धवःमाध्वीर्नःस
न्त्वोषधीः॥मधुनक्तमुतोषसोमधुमत्पार्थिवं
रजः मधुद्यौरस्तुनःपिता॥मधुमान्नोवनस्पति
र्मधुमाँअस्तुसूर्यः माध्वीर्गावोभवन्तुनः॥ शुद्धो
दकेन॥आपोऽअस्मान्॥वद्रनाक्षतपुष्पं॥श
र्करया॥इतिपादेवदेवेस्नापनंक्रीयतेमया॥ग

रु.पू. तारिषत्॥ शुद्धोदकेन॥ आपोऽस्मान्॥ चन्दनाक्षत
१२ पुष्पम्॥ घृतेन॥ सर्पिषा देवदेवेश स्नपनं क्रीयते म
या॥ उमाकान्त गृहाणेदं श्रद्धया सुरसत्तम॥ घृतम्मि
मिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतम्वस्य धाम॥
अनुष्वधमावह मादयस्व स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि
हव्यम्॥ शुद्धोदकेन॥ आपोऽस्मान्॥ चन्दनाक्ष
तपुष्पं॥ मधुना॥ इदं मधु मया दत्तं तव पुष्ट्यर्थमे एमः
१२

अस्मान्मातरः शुन्धयन्तु घृतेनो घृतप्वः पुनन्तु विश्वं हि
रिप्रम्प्रवहन्ति देवीरुदिदाभ्यः शुचिरापूतयेमि॥दीक्षा
तपसोस्तनूरसितान्त्वाशिवां सग्मांपरिदधेहम
द्रंवर्णंपुष्यन्॥वन्नाक्षतपुष्पम्॥ इत्या॥दध्यावैवम
यादेवस्यपनंक्रीयतेतव॥गन्हाणाद तेनमत्या मेस्तुप्र
द्राद्येनवाययः॥दधिक्राव्णोः अकारिषंजिष्णोरश्व
स्यवाजिनःसुरभिरणोमुखाकरत्प्रणआयूंषि

रु॰पू॰
११

यवाङ्गिवतरायच॥अथमधुपर्कं॥सर्वकालुषा
हीनायपरिपूर्णाखुखात्मने॥मधुपर्कमिदंदेव
कल्पयामिप्रसीदमे॥अथपंचामृतस्नानं॥दु
ग्धं॥गोक्षीरधामदेवेशगोक्षीरेणमयाकृतं॥
स्नपनंदेवदेवेशगृहाणपरमेश्वरः॥पयःपृथिव्यां
पयऽओषधीषुपयोदिव्यन्तरिक्षेपयोधाःपयस्व
तीःप्रदिशःसन्तुमह्यम्॥शुद्धोदकेन॥ॐआपोऽ

राम॰
११

तोयंकर्पूरेणसुवाशितं॥आचम्यतांसुरश्रेष्ठमया
दत्तंहिभक्तितः॥अध्यवोचदधिक्ताप्रथमोदैव्योभि
षक्॥अहिँश्चसर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्चयातुधान्यो
धराचीःपरासुव॥अथस्नानं॥गंगादिभ्योनदीभ्य
श्चसमानीतमिदंजलं॥गृहाणदेववरेवेशस्ना
नार्थंपार्वतीप्रिये॥नमःसम्भवायचमयोभवा
यचनमःशङ्करायचमयस्करायचनमःशिवा

रु·पू विभर्षस्तवे॥शिवागिरित्रताङ्कुरुमाहिंसीःपुरुषञ्ज
१० गत्॥अथपाद्यम्॥पाद्यंतेवमयादत्तंपुष्पगन्धसमन्वि
तम्॥गहारादेवदेवेशप्रसन्नोवरदोभव॥शिवेनव
वसात्वागिरिसाच्छावदामसि॥यथानःसर्वमिज्जग
दयक्ष्मंसुमनाअसत्॥अथार्घ्य॥ताम्रपात्रस्थि
तंतोयंफलगंधादिसंयुतं॥अर्घ्यंगहारादेवेश
मयादत्तंहिभक्तितः॥अथाचमनं॥इदंवशीतलं एमः
१०

सुस्थिरो वरदो भव प्रशान्तो भव ॥ इत्यावाहनं ॥ अथ स्वाग
तं ॥ यस्य दर्शनमिच्छन्ति देवाः स्वाभिष्टसिद्धये ॥ तस्मै
ते परमेशाय स्वागतं स्वागतं च मे ॥ या ते रुद्र शिवा त
नूरघोरापापकाशिनी ॥ तया नस्तन्वा शन्तमया गि
रिशन्ताभिचाकशीहि ॥ अथासनं ॥ सर्वान्तर्यामिदे
वेश सर्वबीजमयं शुभम् ॥ स्वात्मस्थाय परं शुद्ध
मासनं कल्पयाम्यहम् ॥ यामिषुं गिरिशन्त हस्ते

त्॥अथावाहनं॥आगच्छदेवदेवेशमहादेवाभयङ्करः॥
गृहाणसहपार्वत्यातवपूजांमयाकृतां॥एह्येहिव
मुभाकान्तसुखस्पर्शसुनिर्मलः॥उपविश्यमृडेदा
नींसर्वशान्तिप्रदोभव॥नमस्तेरुद्रमन्यवऽउतोतइ
षवेनमः॥बाहुभ्यामुततेनमः॥साङ्गसवाहनसप
रिवारसायुधस्वशक्तिसहितशिवइहागच्छइह
तिष्ठममपूजांगृहाणयावत्पूजांकरोमितावत्त्वं

कृत्याङ्गिरसि॥ स्वराऽसि सपत्नहा सत्रराऽस्यभिमा
तिहा जनराऽसि रक्षोहा सर्वराऽस्यमित्रहा॥ रक्षो
हणो वो वलगहनः प्रोक्ष्यामि वैष्णवान्रक्षोहणो वो
वलगहनोऽवनयामि वैष्णवान्रक्षोहणो वो वलगह
नोऽवस्तृणामि वैष्णवान्रक्षोहणौ वां वलगहनाऽउप
दधामि वैष्णवी रक्षोहणौ वाम्वलगनौ पर्य्यूहामि वै
ष्णवी वैष्णवमसि वैष्णवास्थ॥ इति मंत्रैः पूजये

रु.पू.
८

मिः दिक्षा ॥ अथ रक्षापूजनं ॥ श्लो ॥ पीतवर्णं त्रिकूटोर
कंवक्ष मारणमन्त्रैः पूजयेत् ॥ श्लो ॥ ह्रां वलगहनं वैक्ष
वीमिदमहन्त्रं वलगमुक्तिर्णा मियम्मे निक्ष्पाय म
मात्रो निवरवानेदमहन्त्रं वलगमुक्तिर्णा मियम्मे
समानोयमसमानो निवरवानेदमहन्त्रं वलगमु
क्तिर्णा मियम्मे सवच्छू निवरवानेदमहन्त्रं वलग
मुक्तिर्णा मियम्मे सजातो यमसजातो निवरवानो

रा.मः
८

ष्टदेवाय नमः॥ गणपत्यादिवनस्पत्यन्तकलशा
धिष्ठातृदेवेभ्यो इहागच्छत इह सन्निहितो भव
मम पूजां गृहाण॥ इत्यावाह्य चन्दनाक्षतपुष्पादि
भिः समभ्यर्च्य धूपदीपौ च कारयेत्॥ ततः देवाग्रे मू
लअर्घ्यं संस्थाप्य जलगन्धपुष्पाक्षतदूर्वादि दि
त्वा॥ ॐ अग्निमण्डलाय नमः॥ सोममण्डलाय न
मः॥ सूर्यमण्डलाय नमः॥ इति मन्त्रेण गन्धपुष्पा

रु·पू
१

ईश्वराद्याधिदेवताभ्योनमः॥ अग्न्यादिप्रत्याधिदेवेभ्यो
नमः॥ इन्द्रादिदशादिक्पालेभ्योनमः॥ ध्रूवाद्यष्टव
सुभ्योनमः॥ धात्रादिद्वादशादित्येभ्योनमः॥ वी
रभद्राद्येकादशरुद्रेभ्योनमः॥ गौर्य्यादिषोडशमा
तृभ्योनमः॥ आवाहादिसप्तमरुद्भ्योनमः॥ विनाय
कायनमः॥ ब्रह्मणेनमः॥ रुद्रायनमः॥ अर्का
यनमः॥ वनस्पतयेनमः॥ कुलदेवायनमः॥ ई

रुपः
१

इति श्रम मपूजां गृहाण इत्यावाह्य पाद्यार्घ्याचमनीयं पंचामृतं गंगोदकं गंधपुष्पाक्षतधूपदीपनैवेद्यद्रव्यवस्त्रादिभिः समभ्यर्च्य ॥ अथ प्रार्थना ॥ वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटि समप्रभः ॥ आदिं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥ ततः कलशस्कंध प्रदेशे अङ्गदेवताश्च पूजयेत् ॥ ॐ गणपत्यादि पार्षदायनेभ्यो नमः ॥ ॐ विनायकादि पंचवटोकपालेभ्यो नमः ॥ सूर्यादि नवग्रहेभ्यो नमः ॥

ग.पू.
६

गणाःस्मृताः॥कुक्ष्यौतुसागराःसर्वेसप्तद्वीपावसुन्धराः॥ऋ
ग्वेदोयजुर्वेदोसामवेदोप्यथर्वणः॥अङ्गैश्चसहिताःसर्वे
कलशन्तुसमाश्रिताः॥गणानान्त्वेतिगणपतिपूजनं॥ग
णानान्त्वागणपतिꣳहवामहेप्रियाणान्त्वाप्रियपति
ꣳहवामहेनिधीनान्त्वानिधीपतिꣳहवामहे॥वसोमम
आहमजानिगर्भधमात्वमजासिगर्भधम्॥साङ्गसवा
हनसपरिवारसायुधशक्तिसहितगणपतिइहागच्छ

गणः
६

अहेडमानोवरुणेहवोध्युरुशंसमानःआयुःप्रमो
षीः॥वरुणाइहागच्छइहतिष्ठममपूजांगृहाणइतिआ
वाह्यपूजयेत्॥कलशमुखेतण्डुलपूर्णपात्रंनिधाय
तत्रैवनवग्रहपूजनं॥कलशेगङ्गादिभिश्चपूजयेत्॥
सर्वेसमुद्राःसरितस्तीर्थानिजलदानदाः॥आयान्तुयज
मानस्यदुरितक्षयकारकाः॥कलशस्यमुखेविष्णुःक
ण्ठेरुद्रसमाश्रिता॥मूलेतस्यास्थितोब्रह्मामध्येमात

रु·पू
५

वानृक्षणनिवेशानी ॥ यच्छा नः शर्म्मसप्रथाः ॥ बृह
स्पतेति वृष्ण्यगुम्मेन कलशां वेशयित्वा ॥ बृहस्पतेऽ
त्यतियदर्यो अर्हाद्द्युमाद्विभाति क्रतुमज्जनेषु ॥ यदीद
यच्छवस ऋतप्रजातदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रं ॥ उप
यामगृहीतोसि बृहस्पतये त्वैष ते योनिर्बृहस्पतये त्वा
॥ तत्त्वा यामीति वरुणमावाह्य पूजयेत् ॥ तत्त्वा यामि
ब्रह्मणा वन्दमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः ॥

एम:
५

मदन्तु सोमेन सहा ज्ञा ॥ यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं
एज न्यारयामसि ॥ गन्धद्वाराम्मिति गन्धं ॥ गन्धद्वा
रां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ॥ ईश्वरीं सर्वभूता
नां तामिहोपह्वये श्रियं ॥ अश्वत्थे वेति पञ्चपल्लवैत
मुखमाछाद्य ॥ अश्वत्थे वो निषदनं पर्णे वो वसति
ष्कृता ॥ गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम्
स्योना पृथिवीति सप्तमृदः ॥ स्योना पृथिवी नोभ

रु॰पू
४

षधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगम्पुरा ॥ मनैनु बभ्रूणामम
हं शतन्धामानि सप्त च ॥ हिरण्यगर्भेति पंचवर्त्वा
नि ॥ हिरण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरे
कऽआसीत् ॥ स दाधार पृथिवीन्द्यामुतेमाङ्कस्मै देवा
य हविषा विधेम ॥ याः फलीति फलं ॥ याः फलिनीर्याऽअ
फला याश्च पुष्पिणीः ॥ बृहस्पतिप्रसूतास्तानो मुञ्चन्त्व
ꣳहसः ॥ ओषधयः समितियवान् ॥ ओषधयः सम

एमः
४

म्पयोसि॥ आजिघ्रकलशम्महेतिकलशे॥ आजिघ्रक
लशम्मह्यात्वाविशन्त्विन्दवः॥ पुनरूर्ज्जानिवर्त्तस्वसा
नः सहस्रन्धुक्ष्वोरुधारापयस्वतीपुनर्म्माविशताद्र
यि॥ वरुणस्योत्तम्भनमसीतिजलं॥ वरुणस्योत्तम्भ
नमसिवरुणस्यस्कम्भसर्ज्जनीस्थोवरुणस्यऋ
तसदन्यसिवरुणस्यऋतसदनमसिवरुणस्यऋ
तसदनमासीद॥ याऽॐषधीतिसर्वौषधी॥ याऽॐ

ह॰पू॰ ३

हस्त्रकोटियुगधारिणे नमः॥इति दीपं सम्पूज्य॥अथ क
लशपूजा॥भूरसीति भूमिशोधनं॥ॐ भूरसी भुमिर
स्यदितिरसि विश्वधायाः॥विश्वस्य भुवनस्य धर्त्री पृ
थिवीं यच्छ पृथिवीं मा हिंसीः॥धान्यमसीति धान्यं
॥धान्यमसि धिनुहि देवान्प्राणाय त्वोदानाय त्वा॥दीर्घा
मनु प्रसितिमायुषे धान्देवो वः सविता हिरण्यपाणिः प्र
तिगृभ्णात्वच्छिद्रेण पाणिना चक्षुषे त्वा महीनां

एमः ३

दारिद्र्योपशमनपूर्वकज्वरापस्मारादि सर्वरोगोपशान्त्यर्थं
श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तफलावाप्तये श्रीमत्सांवसदाशिवप्री
तये दीपकलशगणेशपूजनपूर्वकशतरुद्रीयमन्त्रैः अ
च्छिन्नजलधारया श्रीमत्सांवसदाशिवोपरि रुद्राभिषे
कमहं करिष्ये ॥ इति उत्सृजेत् ॥ अर्घ्यं संस्थाप्य ॥ ततो
दीपपूजा ॥ ॐ नमोस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये सहस्रपा
दाक्षिशिरोरुबाहवे ॥ सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते स

रु॰ पू॰
२

सार्य ॥ तन्मध्ये अष्टदलपद्मं जलहरिना विलिख्य ॥
तत्राष्टदले ॥ पूर्वे इन्द्राय नमः ॥ आग्नेयदले अग्नये नमः ॥
दक्षिणे यमाय नमः ॥ नैऋते निऋतये नमः ॥ पश्चिमे व
रुणाय नमः ॥ वायव्ये वायवे नमः ॥ उत्तरे कुवेराय नमः ॥ ई
शान्यां ईशानाय नमः ॥ मध्ये आधारशक्तये नमः ॥ कर्म
पात्रोदकमादाय ॥ संकल्पं कुर्यात् ॥ ॐ अद्येहेत्यादि
अमुकगोत्रस्यामुकशर्मणो मम सकलारिष्टदुःख

एमः
२

तिमन्त्रेणजलकुशातिलयववन्दनाक्षतपुष्पादिभिःकर्म
पात्रंकर्त्तव्यं॥ कुशैतज्जलेन॥ अपवित्रःपवित्रोवासर्वा
वस्थांगतोपिवा॥ यःस्मरेत्पुण्डरीकाक्षंसवाह्याभ्यन्त
रःशुचिः इतिमन्त्रेणमनमभिषिंच्य॥ भूरसीतिभूमिशोधनं
॥ॐभूरसिभूमिरस्यदितिरसिविश्वधाया॥ विश्वस्य
भुवनस्यधर्त्रीपृथिवींयच्छपृथिवींमाहिंसीः॥
इतिमन्त्रेणभूमिंसंशोध्य॥ सर्षपयवाक्षतैःभूतान्नुपा

This PDF you are browsing is in a series of several scanned documents containing the personal colleciton of Jagannath Bhattarai ji from Kathmandu, Nepal.

CV:

Jagannath Bhattarai
Date of Birth: 31 December 1960
Place of Birth: Kathmandu, Nepal
Address: Nagarjun (Ramkot), Kathmandu

Educational Qualifications
Bachelor of Science (B.Sc.) – Major in Biology
Master's Degree – Sociology & Anthropology
Shastri (Ongoing) – Balmiki Vidyapeeth

Professional Experience
Government School Teacher (Madhyamik Pratham Shreni)
Taught at Secondary Level (Madhyamik)
Taught at Higher Secondary Level (Uchcha Madhyamik)
Served as Head Teacher
Led academic and administrative development
Strengthened institutional performance and student outcomes

Areas of Interest
Sanskrit Vyakaran
Spiritual & Philosophical Studies
Educational Leadership

Digitization by eGangotri Trust
Funding by MIDF, New Delhi